

Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 07/2024
z dn. 20 maja 2024 r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach

Spis treści

Rozdział 1. Podstawowe terminy	2
Rozdział 2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniem a personelem z uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	6
Rozdział 3. Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego z uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	9
Rozdział 4. Zasady dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności reagowanie na zachowania przemocowe w środowisku uczniów	11
Rozdział 5. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia ucznia z uwzględnieniem sytuacji dziecka niepełnosprawnego oraz dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	12
Rozdział 6. Zasady dostępu dzieci do Internetu z uwzględnieniem dzieci.....	14
z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	14
Rozdział 7. Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	15
Rozdział 8. Procedura „Niebieskiej karty”	16
Rozdział 9. Monitoring stosowania Polityki	16
Rozdział 10. Zasady udostępniania Standardów	17
Rozdział 11. Zapisy końcowe	17
Załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach.....	18
Załącznik nr 2 do Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach.....	19
Załącznik nr 3 do Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach.....	20
Załącznik nr 4 do Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach.....	21
Załącznik nr 5 do Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach.....	23
Załącznik nr 6 do Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach.....	24

Rozdział 1. Podstawowe terminy

§1.

Ilekróć w niniejszych standardach jest mowa o:

1. Dyrektorze Szkoły – należy przez to rozumieć dyrektora Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach.
2. Szkole – należy przez to rozumieć Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach.

3. Pracownik – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach.
4. Wychowawca – nauczyciel przedmiotu głównego.
5. Personel – wszyscy pracownicy szkoły.
6. Partnerze współpracującym ze szkołą – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie Szkoły na mocy odrębnych przepisów.
7. Uczni – należy przez to rozumieć każde dziecko uczęszczające do Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach.
8. Młodzieńcem – osoba, która nie uzyskała jeszcze pełnoletniości i nie posiada zdolności do czynności prawnych lub też zdolność ta jest ograniczona; w rozumieniu przepisów polskiego prawa cywilnego jest to osoba poniżej 18 roku.
9. Opiekunem ucznia – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o młodzieńcem, w szczególności jego przedstawicielem ustawowym.
10. Zgodzie opiekuna młodzieńca – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców lub prawnych opiekunów młodzieńca, jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami młodzieńca należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
11. Krzywdzeniu młodzieńca – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karnego na szkodę młodzieńca przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Szkoły lub zagrożenie dobra młodzieńca, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

- 1) przemoc fizyczna – to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Może być czynnością powtarzającą się lub jednorazową. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania (np. niereagowanie na kary fizyczne wymierzane przez inną osobę) ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała; to bicie ręką, pasem i innymi przedmiotami, bicie po twarzy, głowie i ciele dziecka, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś,
- 2) przemoc emocjonalna – to, niedostępność emocjonalna, ignorowanie potrzeb emocjonalnych dziecka, relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianie, oczernianie, odrzucanie, upokarzanie, straszenie, przypisywanie negatywnych cech dziecku, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem/opiekunem a dzieckiem (wikłanie dziecka w problemy dorosłych, angażowanie dziecka w nieodpowiednie dla niego rozwojowo dorosłe role, w których zastępuje ono lub przejmuje rolę rodzica lub opiekuna), stawianie wymagań nieadekwatnych do możliwości dziecka, emocjonalne uzależnianie, ograniczanie kontaktów społecznych i swobodnego rozwoju, nadopiekuńczość. Przemocą jest również nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, a także sytuacja, gdy dziecko jest świadkiem przemocy; to poniżanie, ośmieszanie, upokarzanie młodzieńca, nieustanna krytyka, szantażowanie, manipulowanie nim, nie udzielanie wsparcia i pomocy młodzieńcu, stawianie młodzieńcu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać; działania te z czasem powtarzają się i nasilają,

- 3) przemoc seksualna – Światowa Organizacja Zdrowia definiuje wykorzystanie seksualne dziecka jako angażowanie dzieci lub młodzieży w aktywność seksualną, którą nie w pełni rozumieją i na którą nie są w stanie wyrazić świadomej zgody bądź na którą nie są przygotowane rozwojowo i nie mogą wyrazić zgody lub która narusza prawa bądź normy społeczne. W przypadku dzieci, które ukończyły 15 lat, za przemoc seksualną uważa się wszelkie czynności seksualne ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają wobec dziecka w relacji opieki, zależności lub władzy to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. To każdy akt seksualny popełniony wbrew woli innej osoby, gdy zgody nie może wyrazić, ponieważ jest dzieckiem. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego w intymne miejsca, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, prezentowanie małoletniemu materiałów pornograficznych, ekshibicjonizm, podglądanie),
- 4) przemoc ekonomiczna – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom,
- 5) zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego; obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i utrwalony sposób funkcjonowania, w którym rodzic/opiekun nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju fizycznego, poznawczego, społecznego, emocjonalnego i psychoseksualnego oraz dobrostanu dziecka; może to dotyczyć takich sytuacji, jak: brak bezpiecznego schronienia, opieki, odżywiania, podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej, szczepień,; nieposyłanie do szkoły, niezapewnianie książek i pomocy szkolnych, ograniczanie kontaktów społecznych, porzucanie lub pozostawianie bez opieki dziecka poniżej 7 roku życia, brak dbałości o bezpieczeństwo fizyczne, brak troski o bezpieczeństwo emocjonalne.

Krzywdzenie dziecka nie musi być działaniem intencjonalnym. Może również polegać na zaniechaniu działania, jeśli w rezultacie nie jest zrealizowane któreś z praw dziecka, takich jak np. konieczność zapewnienia dziecku edukacji.

Krzywdzenia dziecka może dopuścić się zarówno pojedyncza osoba, jak i instytucja, a także społeczeństwo jako całość – jeżeli w swoim działaniu nie respektuje generalnej zasady kierowania się dobrem dziecka.

Krzywdzenie dziecka nie musi oznaczać, że powstała wymierna, widoczna szkoda, np. uraz fizyczny lub psychiczny. To także sytuacja, w której dziecko nie może optymalnie się rozwijać.

Krzywdzenie dziecka przybiera różne formy. Wszystkie mają krótko- i długoterminowe znaczące konsekwencje dla rozwoju fizycznego, emocjonalnego, poznawczego i społecznego dziecka, poszczególne rodzaje przemocy nie są od siebie izolowane i często występują razem.

Przemoc fizyczna zawsze będzie się wiązać z przemocą emocjonalną i zaniedbaniem, przemoc seksualna z emocjonalną, fizyczną i zaniedbaniem, zaniedbanie z emocjonalną i fizyczną. Jedynym rodzajem krzywdzenia, który może wystąpić pojedynczo, jest przemoc emocjonalna, przemoc rówieśnicza (nazywana także agresją rówieśniczą lub bullyingiem), różne formy przemocy ze strony rówieśników w szkole, sąsiedztwie lub ze strony rodzeństwa, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych (internetu i telefonów komórkowych) agresją rówieśniczą lub bullyingiem. Obejmuje przede wszystkim agresję w szkole, choć jej sprawcami mogą być także rówieśnicy spoza szkoły, sąsiedzi czy rodzeństwo. Bullying ma miejsce wtedy, gdy celem działania

jest wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie), relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko danej osobie), fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie), materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów) oraz elektroniczną (złośliwy SMS lub e-mail, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę), a także przemoc podczas randki ze strony chłopaka/dziewczyny, wykorzystanie seksualne – dotykanie intymnych części ciała lub zmuszanie do czynności związanych z seksem przez rówieśnika, przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (school-related gender-based violence, SRGBV).

12. Danych osobowych ucznia – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację ucznia.
13. Koordynatorze – osobie odpowiedzialnej za standardy ochrony małoletnich – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych standardów, (kierownik sekcji teorii Katarzyna Jarzyna).
14. Osobie odpowiedzialnej za Internet – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora szkoły pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem małoletnich w Internecie (wicedyrektor Michał Gajda).

Zagrożenia dla dzieci podczas korzystania z Internetu:

- 1) dostęp do szkodliwych treści, czyli takich, które wywołują negatywne emocje lub promują niebezpieczne zachowania, pornografii, patostreamingu, materiałów ukazujących przemoc i zachęcających do zachowań szkodliwych dla zdrowia (np. używania narkotyków, podejmowania ryzykownych zachowań seksualnych) lub autodestrukcyjnych (samookaleczenia, samobójstwa itp.),
- 2) potencjalnie niebezpieczne kontakty z dorosłymi, narażające dziecko na wykorzystanie lub wyzyskiwanie seksualne. Wykorzystanie może przybierać różne formy, takie jak uwodzenie dzieci w internecie (grooming), zmuszanie do oglądania materiałów pornograficznych, wyłudzenie intymnych materiałów od dziecka lub zmuszanie go do rejestrowania takich zdjęć bądź nagrań, fizyczny kontakt seksualny podczas umówionych spotkań. Intymne zdjęcia lub nagrania mogą zostać wykorzystane jako materiały pornograficzne dla celów komercyjnych. Dziecko może zostać zastraszone lub zachęcone do publikowania intymnych zdjęć lub filmów w zamian za obietnicę korzyści. W każdej sytuacji ta forma wykorzystania stanowi przestępstwo, również w kontekście handlu ludźmi,
- 3) przemoc rówieśnicza online (cyberprzemoc) - obejmuje zarówno pojedyncze akty przemocy w sieci, jak i cyberbullying, czyli gnębienie, intencjonalne nękanie w sieci trwające dłuższy czas, przed którym ofiara nie może się obronić, przesyłanie lub publikowanie intymnych zdjęć za pośrednictwem internetu lub telefonów komórkowych. Materiały intymne mogą być uzyskane za pomocą podstępu lub nacisku, a także przesyłane dalej, wykradane lub wykorzystywane do szantażowania czy skompromitowania przedstawionej na nich osoby.

Rozdział 2.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniem a personelem z uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

§2.

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników:

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich jest dyrektor szkoły.
2. Dyrektor szkoły zapoznaje pracowników ze standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w szkole. Wzór oświadczenia pracownika został określony w załączniku nr 1 do niniejszej procedury.
3. Dyrektor szkoły, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, lub z opieką nad nimi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w rejestrze dostępem ograniczonym lub rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w rejestr.
4. Sprawdzenie dotyczy również osób sprawujących opiekę nad małoletnimi podczas wycieczki, zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych organizowanych przez szkołę oraz wyjazdy, konkursy etc.
5. Dyrektor szkoły uzyskuje informacje z rejestru z dostępem ograniczonym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości.
6. Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego dyrektor drukuje i składa do części A akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy; to samo dotyczy rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w rejestr, przy czym w przypadku tego drugiego rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze.
7. Dyrektor od kandydata pobiera informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.
8. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.
9. Dyrektor pobiera od kandydata oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej.
10. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym,

uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

11. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
12. W ramach rekrutacji członków personelu pracujących z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzane są ich referencje,
13. Szkoła zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - 1) rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci
 - 2) procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia
 - 3) odpowiedzialności prawnej pracowników placówki zobowiązanych do podejmowania interwencji – procedury „Niebieskiej Karty”
 - 4) cały personel instytucji pracujący z dziećmi i ich opiekunami jest przygotowany, by edukować dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem
 - 5) opiekunów dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem
 - 6) personel dysponuje materiałami edukacyjnymi dla dzieci i dla rodziców oraz aktywnie je wykorzystuje
 - 7) w instytucji zatrudniany jest przygotowany merytorycznie i sprawdzony personel, a dzieci i opiekunowie mają możliwość poszerzenia swojej wiedzy na temat ochrony przed krzywdzeniem.
14. Szkoła dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnia do nich dostęp wszystkim pracownikom,
15. W instytucji wyeksponowane są informacje dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

§3.

1. Zasady bezpiecznych relacji pracowników szkoły z uczniami:
 - 1) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel szkoły jest działanie dla dobra ucznia i w jego interesie; personel traktuje ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby; niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec ucznia w jakiegokolwiek formie,
 - 2) zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników,
 - 3) znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszych standardów.
2. Pracownicy szkoły zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia, czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec ucznia są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
3. Pracownicy szkoły w kontakcie z uczniami:
 - 1) odnoszą się do ucznia z szacunkiem i empatią,
 - 2) uważnie wysłuchują uczniów i starają się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku,

- 3) nie stosują komunikatów werbalnych powodujących zawstydzanie lub upokarzanie, obrażanie ucznia,
 - 4) nie podnoszą głosu na ucznia, chyba że wymaga tego sytuacja zagrażająca bezpieczeństwu ucznia (np. ostrzeżenie, czy reakcja na niebezpieczne zachowania w grupie rówieśniczej),
 - 5) nie ujawniają wrażliwych informacji o uczniu osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku.
4. Uczeń ma prawo do prywatności; odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a uczeń o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.
 5. Pracownikom szkoły nie wolno w obecności uczniów żartować niestosownie, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
 6. Pracownikom szkoły nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
 7. Pracownicy szkoły zobowiązani są do równego traktowania uczniów, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
 8. Pracownik szkoły zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów uczniów.
 9. Pracownicy szkoły nie mogą utrzymywać wizerunków uczniów w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun ucznia nie wyraził na to zgody.

§4.

Pracownikom szkoły bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym więzienia i utraty pracy):

1. Nawiązywać relacji seksualnych z uczniem.
2. Składać uczniowi propozycje o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści.
3. Proponować uczniom alkohol, wyroby tytoniowe i inne używki (narkotyki, tzw. dopalacze).

§5.

1. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia uczniom, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo otrzymają stosowną pomoc, zgodną z instrukcją jej udzielania.
2. Nauczyciele przedmiotu głównego, oraz nauczyciele przedmiotów teoretycznych, zobowiązani są do przedstawienia uczniom Standardów Ochrony Młodzieży, które obowiązują w szkole i zapewnienia ich, iż otrzymają odpowiednią pomoc.
3. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania, obligatoryjnie w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu standardów do poinformowania dyrektora szkoły.

§6.

1. Każde przemocowe zachowanie wobec ucznia jest niedozwolone (zarówno fizyczne, jak i psychiczne).
2. Pracownikom nie wolno dotykać ucznia w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, uczeń potrzebuje np. przytulenia (w ramach wsparcia, dodania otuchy np. przed wejściem na scenę) powinno być to uzasadnione.
3. Kontakt fizyczny z uczniem nigdy nie może być niejawnym, stanowić rodzaj gratyfikacji ani wynikać z relacji hierarchii (z wyjątkiem sytuacji reagowania na wzajemną agresję między

uczniemi – tzn. rozdzielenie bijących się uczniów ale tylko w zakresie powstrzymania eskalacji agresji).

4. Pracownikowi nie wolno angażować się w zabawy wymagające kontaktu fizycznego, naruszające strefę intymną małoletniego, typu: udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
5. Pracownik, który ma świadomość, iż uczeń doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z uczniem, wykazując empatię i wycucie.
6. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z uczniem.
Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - 1) pomoc uczniowi młodszemu (na jego prośbę i prośbę opiekunów – co zostało ustalone między stronami) lub uczniowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a uczeń lub jego opiekun wyrazi zgodę,
 - 2) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków,
 - 3) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się po szkole.
7. Każda osoba, która stwierdzi jakiegokolwiek naruszenia którejkolwiek z ww. zasad jest zobowiązana o powyższym fakcie powiadomić dyrektora szkoły.
8. Osoba zgłaszająca naruszenie, o którym mowa w ust. 3 ma prawo skorzystać z uprawnień przysługujących „sygnalistom”.
9. Dyrektor po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego podejmuje stosowne działania organizacyjne i prawne, w zależności od wyników swoich ustaleń.
10. Dyrektor jest zobowiązany do dokumentowania swoich działań w ww. zakresie.

Rozdział 3.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego z uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

§7.

1. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na mogące wystąpić u ucznia symptomy krzywdzenia, takie jak:
 - 1) zaniechanie pod względem higieny osobistej, uczeń nie jest ubrany odpowiednio do warunków atmosferycznych, a także nie ma zapewnionych przyborów szkolnych (sytuacje powtarzające się),
 - 2) uczeń boi się rodzica/opiekuna,
 - 3) występowanie u ucznia długotrwałego, silnego, niemożliwego do ukojenia płaczu,
 - 4) symptomy opóźnienia w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym,
 - 5) u ucznia występuje strach przed określonymi osobami, sytuacjami, miejscami i nasilony niepokój,
 - 6) uczeń zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylne lub nadmiernie dojrzałe,
 - 7) uczeń prosi o jedzenie (kolegów lub nauczycieli) – sprawia wrażenie głodnego, apatycznego, rozkojarzonego,
 - 8) uczeń nie ma zapewnionej koniecznej opieki medycznej dot. np. korekty wzroku (okulary), lub przychodzi z niepokojącymi objawami chorobowymi na zajęcia (co się powtarza i nasila),
 - 9) u ucznia występują widoczne obrażenia ciała , których pochodzenie trudno jest mu wyjaśnić; obrażenia są w różnej fazie gojenia; wyjaśnienia ucznia dotyczące obrażeń wydają się niespójne itp., uczeń często je zmienia,

- 10) uczeń niechętnie udaje się do domu, z rozmowy wynika, że po zajęciach nie chce wracać do miejsca zamieszkania,
- 11) u ucznia występują powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości, moczenie, moczenie nocne, zanieczyszczanie kałem, a także zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty, itp.,
- 12) u ucznia występują skrajne zachowania: jest bierny, apatyczny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, prowokuje itp.,
- 13) uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości, pojawia się problem absencji, braku pracy i zaangażowania (zarówno na zajęciach z instrumentów, jak i teoretycznych),
- 14) u ucznia występuje uzależnienie od Internetu (gry komputerowe, świat wirtualny),
- 15) u ucznia zauważalne są objawy wskazujące na zażycie środków psychoaktywnych,
- 16) uczeń jest rozbudzony seksualnie nie stosownie do sytuacji i wieku; w rozmowach z rówieśnikami i dorosłymi nawiązuje do tej tematyki, prowokuje takie rozmowy, bądź ostentacyjnie wypowiada się na ten temat w grupie rówieśniczej,
- 17) uczeń zaczyna uciekać z domu, a także dochodzi do absencji w szkole (zjawisko nasila się),
- 18) w zachowaniu ucznia zauważalna jest duża zmiana (zarówno w kierunku apatii, depresji, obniżenia nastroju, jak i zbytniego pobudzenia, agresji),
- 19) uczeń zaczyna używać wulgaryzmów w obecności innych uczniów i nauczycieli, jego zachowanie jest prowokujące i agresywne,
- 20) jeżeli z objawami u ucznia współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, To podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione.

2. Niepokojące zachowania rodziców to:

- 1) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn niepokojących zachowań dziecka, obrażeń ucznia,
 - 2) rodzic (opiekun) odmawia lub nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem ucznia, nie chce udzielać informacji, nie odbiera telefonów, nie komunikuje się przez e-dziennik (brak odpowiedzi), nie odbiera pisma w sprawie zagrożenia ucznia ocenami niedostatecznymi lub w sprawie długotrwałej absencji,
 - 3) rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie, a także poniża dziecko werbalnie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy (nie interesuje się konsekwencjami zachowania ucznia), -rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
 - 4) rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji lub zachowuje się agresywnie, ofensywnie w stosunku do małoletniego, nauczycieli,
 - 5) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie,
 - 6) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego,
 - 7) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym,
 - 8) rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka wychowawca podejmuje rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.
 4. Nauczyciele i pracownicy szkoły monitorują sytuację i dobrostan ucznia.

Rozdział 4.

Zasady dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności reagowanie na zachowania przemocowe w środowisku uczniów

§8.

1. Zasady zachowania uczniów na terenie szkoły:
 - 1) uczniowie są zobowiązani do przestrzegania zasad kultury współżycia w odniesieniu do nauczycieli, kolegów i innych pracowników szkoły,
 - 2) uczniowie są zobowiązani dbać o wspólne dobro, ład i porządek w szkole.
2. Nauczyciele oraz pracownicy szkoły monitorują funkcjonowanie uczniów w szkole, podczas zajęć i w trakcie przerw między zajęciami oraz reagują na negatywne zachowania uczniów względem siebie, t.j. zachowania wykazujące cechy przemocy:
 - 1) werbalnej (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie, wyszydzanie, poniżanie, wykluczanie z grupy) - reakcja werbalna nauczyciela/ pracownika, rozmowa ze stronami konfliktu; w razie powtarzających się zachowań zgłoszenie sytuacji do rodziców uczniów, koordynatora, wychowawcy i dyrektora szkoły oraz podjęcie działań interwencyjnych, naprawczych,
 - 2) relacyjnej (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko danej osobie), a także rozmowa nauczyciela zajęć grupowych z uczniami grupy, w której zdarzenie miało miejsce w ramach działań naprawczych i przeciwdziałających występowaniu przemocy rówieśniczej,
 - 3) fizycznej (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie i inne) – nauczyciel/ pracownik szkoły przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary, rozdziela strony, ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju interwencji, rozmawia z uczniem wobec, którego zastosowano przemoc, izoluje go od sprawcy (sprawców przemocy), stara się zapewnić mu bezpieczeństwo emocjonalne i fizyczne, przeprowadza rozmowę z uczniem, który zachował się przemocowo, zwracając mu uwagę na jego niewłaściwe zachowanie, zgłasza zaistniałe zdarzenie wychowawcy; jeśli zachowanie przemocowe powtórzy się dyrektor szkoły powiadamia rodziców i organizuje spotkanie ze stronami konfliktu w celu wyjaśnienia sytuacji, a także w celu podjęcia decyzji,
 - 4) materialnej (np. kradzież, niszczenie przedmiotów, chowanie przedmiotów),
 - 5) elektronicznej (złośliwy SMS lub e-mail, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę) – w sytuacji, gdy pokrzywdzony (lub inny uczeń) zgłosi taką sytuację nauczycielowi podejmuje on działania interwencyjne (rozmowa z poszkodowanym oraz przemocowym uczniem, powiadomienie rodziców o zaistniałej sytuacji). W razie powtarzających się zachowań związanych z cyberprzemocą – zgłoszenie do koordynatora, wychowawcy i dyrektora szkoły, podjęcie działań interwencyjnych.
3. Ustala się następujący sposób postępowania w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego lub innych, uszkodzenie ciała, itp.):
 - 1) pracownik szkoły:
 - a) stanowczo, słownie przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary,
 - b) rozdziela strony,
 - c) nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej,
 - d) ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju dalszej interwencji,
 - e) udziela pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpiecza miejsce zdarzenia,
 - f) wzywa pomoc medyczną – w razie konieczności,

- g) powiadamia wychowawcę (w przypadku jego nieobecności dyrektora) o zaistniałym zdarzeniu,
- 2) wychowawca:
- a) powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałym zdarzeniu,
 - b) uczestniczy w wysłuchaniu stron,
 - c) dyrektor powiadamia rodziców uczniów biorących udział w zdarzeniu, organizuje spotkanie z rodzicami (opiekunami) uczniów oraz wysłuchuje stron konfliktu, następnie w porozumieniu z rodzicami ustala z koordynatorem i wychowawcą plan postępowania wobec ucznia, który dopuścił się zachowań przemocowych, uzgadnia sankcje w stosunku do sprawcy zdarzenia w oparciu o zapisy Statutu szkoły.
 - d) w przypadku zdarzenia powodującego uszkodzenie ciała wzywa policję,
 - e) udziela upomnienia sprawcy zdarzenia,
 - f) zapewnia ofierze i sprawcy pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
4. W razie wystąpienia wszelkich zachowań przemocowych w środowisku danej klasy nauczyciel prowadzący zajęcia grupowe (teorii, zespołu instrumentalnego lub chóru) przeprowadza każdorazowo pogadankę dla całej grupy na temat występującego problemu i w sposób zrozumiały, odpowiedni dla danej grupy wiekowej wyjaśnia uczniom pojęcia przemocy, omawia, czym charakteryzują się zachowania przemocowe, przypomina właściwe zasady zachowania uczniów względem siebie, omawia znaczenie empatii, współpracy, reagowania i wzajemnego wspierania się w grupie.
5. Jeśli nauczyciel lub pracownik szkoły podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy rówieśniczej (werbalnej, cielesnej), zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie, przeprowadzenia rozmowy z uczniem, z której sporządza notatkę oraz przekazuje informację o zaistniałej sytuacji wychowawcy.
6. W przypadku powtarzających się zachowań przemocowych nauczyciel wychowawca powiadamia rodziców i przeprowadza z nimi rozmowę (wskazuje instytucje pomocowe) i ustala dalsze działania oraz sporządza notatkę służbową, która przekazuje koordynatorowi.

Rozdział 5.

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia ucznia z uwzględnieniem sytuacji dziecka niepełnosprawnego oraz dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

§9.

1. Postępowanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osoby związane ze szkołą tj. pracownicy szkoły:
 - 1) jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie, zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca,
 - 2) udziela małoletniemu pomocy przedmedycznej lub wzywa pogotowie ratunkowe - (jeżeli jest to potrzebne),
 - 3) niezwłocznie zawiadamia dyrektora i rodziców (jeżeli nie są podejrzani o krzywdzenie małoletniego) oraz koordynatora działań przemocowych w szkole,
 - 4) sporządza notatkę służbową, zabezpiecza dowody i przekazuje je dyrektorowi.
2. Zasady postępowania w przypadku informacji o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego:

- 1) pracownik zapewnia małoletniemu poczucie bezpieczeństwa,
 - 2) przeprowadza z małoletnim rozmowę, z której zostanie sporządzona notatka służbowa,
 - 3) pracownik, podejmuje działania zapewniające odseparowanie małoletniego od osoby podejrzewanej o krzywdzenie do czasu wyjaśnienia sprawy lub przekazania informacji właściwym służbom czy instytucjom,
 - 4) pracownik przekazuje informację o zaistniałej sytuacji dyrektorowi oraz osobie wskazanej w szkole przez dyrektora jako koordynator,
 - 5) jeśli nie jest to przemoc w rodzinie wychowawca klasy (nauczyciel instrumentu głównego) we współpracy z koordynatorem i dyrektorem szkoły powiadamia rodziców i przeprowadza z nimi rozmowę (wskazuje instytucje pomocowe) i ustala dalsze działania oraz sporządza notatkę służbową, którą przekazuje koordynatorowi,
 - 6) jeżeli istnieje taka potrzeba, koordynator po uzgodnieniu z dyrektorem powiadamia odpowiednie służby (policja, sąd rodzinny itp.) oraz w razie konieczności, po uzgodnieniu z dyrektorem wdraża procedurę „Niebieskiej Karty”,
 - 7) wychowawca systematycznie monitoruje sprawę małoletniego, wymienia informacje w ww. zakresie z koordynatorem.
3. W przypadku robienia sobie krzywdy przez małoletniego (autoagresja, widoczne ślady samookaleczenia):
- 1) nauczyciel przeprowadza z małoletnim rozmowę, z której sporządza notatkę służbową,
 - 2) przekazuje informację o zaistniałej sytuacji dyrektorowi i wychowawcy ucznia oraz osobie wskazanej w szkole przez dyrektora jako koordynator,
 - 3) wychowawca (nauczyciel instrumentu głównego) powiadamia rodziców i przeprowadza z nimi rozmowę (wskazuje instytucje pomocowe) i ustala dalsze działania oraz sporządza notatkę służbową, którą przekazuje koordynatorowi,
 - 4) wychowawca systematycznie monitoruje sprawę małoletniego, wymienia informacje w ww. zakresie minimum raz w kwartale z koordynatorem.
4. Wszystkie podejmowane działania są dokumentowane.
5. Postępowanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez jego opiekuna:
- 1) jeśli wychowawca podejrzewa, że małoletni jest zaniedbany przez opiekuna, powinien porozmawiać z opiekunem w celu uzyskania informacji o sytuacji ucznia, proponując pomoc w rozwiązaniu występujących problemów oraz możliwość wsparcia psychologicznego,
 - 2) jeżeli sytuacja ucznia nie ulegnie poprawie wychowawca zgłasza sprawę do koordynatora i dyrektora szkoły.
6. Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego działają wg. poniższych instrukcji:
- 1) osoba odpowiedzialna za zgłaszanie przestępstw, wypełnianie „Niebieskiej karty” czy informowanie o przypadkach, gdy małoletni jest w jakiś sposób zaniedbany lub sam robi sobie krzywdę, (np. autoagresja), w tym składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, a w szczególności zawiadomienie organów ścigania, sądu rodzinnego to koordynator,
 - 2) osoba, która uzyskała informację nt. podejrzenia przestępstwa na szkodę małoletniego, niezwłocznie zawiadamia koordynatora i dyrektora szkoły oraz przekazuje notatkę służbową (posiadaną dokumentację – wskazuje dowody),
 - 3) osoba, która powzięła informację nt. podejrzenia przestępstwa na szkodę małoletniego ma prawo skorzystania w ww. zakresie z uprawnień „sygnalisty”,

- 4) koordynator analizuje informacje i dokumentacje oraz w razie potrzeby uzupełnia ją współpracując z wychowawcą oraz rodzicami (jeżeli informacje nie wskazują na nich jako źródło przemocy), wspólnie podejmują decyzje co do dalszego postępowania informując o tym fakcie dyrektora,
 - 5) koordynator po uzgodnieniu z dyrektorem zawiadamia organy ścigania lub właściwe instytucje o podejrzeniach szkoły i monitoruje dalej sprawę,
 - 6) koordynator powiadamia wychowawcę (nauczyciela przedmiotu głównego) o podejmowanych działaniach,
 - 7) wychowawca na bieżąco monitoruje sytuację małoletniego, a o swoich ustaleniach informuje koordynatora.
7. W przypadku braku możliwości niezwłocznego zawiadomienia koordynatora oraz dyrektora szkoły, osoba która posiada wiedzę nt. podejrzenia przestępstwa na szkodę małoletniego, niezwłocznie zawiadamia organy ścigania lub właściwe instytucje oraz powiadamia koordynatora i dyrektora o tym fakcie przekazując stosowną notatkę służbową.

§ 10.

1. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia ucznia należy uzupełnić Kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 3.
2. Kartę załącza się do teczki sprawy małoletniego. W przypadku podejrzeń wobec pracownika, do akt osobowych pracownika szkoły.

Rozdział 6.

Zasady dostępu dzieci do Internetu z uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

§ 11.

1. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach:

- 1) Szkoła zapewnia personelowi i uczniom możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć oraz podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
- 2) sieć szkolna jest monitorowana,
- 3) sieć szkolna jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi standardami ochrony małoletnich,
- 4) za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez dyrektora; do zadań tej osoby należy między innymi:
 - a) zabezpieczenie sieci szkolnej przed niebezpiecznymi treściami,
 - b) instalacja oraz aktualizacja oprogramowania,
 - c) przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści,
 - d) w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia,
- 5) w przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika szkoły, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu,
- 6) pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć,
- 7) w ramach zajęć teorii przeprowadza się z uczniami warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu (na początku roku szkolnego),

2. Szkoła ma obowiązek zapewnienia materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.

Rozdział 7.

Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

§ 12.

1. Uczniowie mogą przynosić do szkoły telefony komórkowe, odtwarzacze i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność i za zgodą rodziców.
2. Szkoła zarówno na swoim terenie jak i poza nim, nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie, zagubienie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczniów. Zaginięcie lub kradzież telefonu należy niezwłocznie zgłosić wychowawcy, a także odpowiednim organom policji.
3. Zapis „telefon” w dalszej części procedury odnosi się także do smartfonów.
4. Zapis „inne urządzenia elektroniczne” odnosi się do tabletów, odtwarzaczy muzyki, dyktafonów, kamer, aparatów cyfrowych, słuchawek itp.
5. Uczeń jest zobowiązany do wyłączenia lub wyciszenia telefonu (bez wibracji) i schowania go w torbie/plecaku przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych. Telefon pozostaje niewidoczny zarówno dla ucznia, jak i pozostałych osób.
6. Uczeń ma możliwość używania telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych jako pomocy dydaktycznej, jeśli pozwoli na to nauczyciel prowadzący lekcje.
7. Nagrywanie dźwięku, obrazu oraz fotografowanie za pomocą telefonu lub innych urządzeń elektronicznych jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej i fotografowanej oraz nauczyciela.
8. Jeśli uczeń czeka na ważną informację (połączenie, sms, etc.) ma obowiązek poinformować o tym fakcie nauczyciela przed lekcją i poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu.
9. Na terenie szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
10. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, dyktafonu, odtwarzacza MP czy aparatu fotograficznego, kamery i innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby. Powyższe nie dotyczy wydarzeń publicznych odbywających się w szkole, w tym uroczystości szkolnych.
11. W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz utrwalanie ich w jakikolwiek sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły lub nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne.
12. Podczas wyjść zorganizowanych przez szkołę (filharmonia, opera, muzeum itp.) uczeń jest zobowiązany wyciszyć telefon i go schować.
13. Zabronione jest ładowanie telefonów komórkowych oraz innego sprzętu elektronicznego przez uczniów na terenie szkoły bez zgody nauczyciela.
14. Nauczyciel ma obowiązek ustalić z uczniami zasady korzystania z telefonów komórkowych na lekcji, jeśli mają one stanowić pomoc dydaktyczną.
15. W przypadku naruszenia przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych na terenie szkoły, wychowawca klasy odnotowuje zaistniałą sytuację w e-dzienniku.

16. W przypadku, gdy sytuacja powtarza się, wychowawca bezzwłocznie informuje o tym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wspólnie z pedagogiem szkolnym oraz rodzicami/prawnymi opiekunami ustala plan dalszego postępowania.

Rozdział 8.

Procedura „Niebieskiej karty”

§ 13.

1. Głównym celem „Niebieskich Kart” jest usprawnienie pomocy oferowanej przez szkołę, jak również tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.
2. Jeśli do jakiegokolwiek pracownika w szkole przyjdzie uczeń i zgłosi, iż wobec niego stosowana jest przemoc, pracownik ten powinien wszcząć procedurę „Niebieskiej Karty”. Każde powzięcie informacji o zaistnieniu przemocy nakazuje rozpocząć działania.
3. Procedura „Niebieskiej Karty” stosowana jest każdorazowo w sytuacjach podejmowania interwencji przy podejrzeniu krzywdzenia ucznia w zakresie opisanym w niniejszych standardach.
4. Procedurę „Niebieskiej Karty” stanowi załącznik nr 4 niniejszych standardów.

Rozdział 9.

Monitoring stosowania Polityki

§ 14.

1. Procedura aktualizowania standardu odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Dyrektor szkoły wyznacza osobę odpowiedzialną za standardy ochrony małoletnich spośród nauczycieli.
3. Osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły monitoruje realizację standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Osoba odpowiedzialna za realizację standardu zobowiązana jest do przeprowadzania wśród pracowników szkoły (przynajmniej raz w roku) ankiety, której wzór stanowi załącznik nr 5 do niniejszego standardu.
5. Po przeprowadzonej ankiecie, osoba odpowiedzialna opracowuje wypełnione ankiety oraz sporządza z nich raport, który przedstawia dyrektorowi szkoły.
6. W ankiecie pracownicy szkoły mogą proponować zmiany standardów oraz wskazywać naruszenia standardów w szkole.
7. Dokonując monitoringu standardów, dyrektor szkoły może wyznaczyć osobę do przeprowadzenia ankiety wśród uczniów, dotyczącej świadomości małoletnich z form pomocy realizowanych przez szkołę. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 6 do niniejszego standardu.
8. Osoba odpowiedzialna za realizację standardu może powołać zespół koordynujący, jeśli uzna, że taki zespół przyczyni się do lepszej realizacji standardów bądź pozwoli na szybsze reagowanie w sytuacji, gdy standardy ochrony małoletnich będą wymagały aktualizacji.
9. W razie konieczności zespół opracowuje zmiany w obowiązującym standardzie i daje je do zatwierdzenia dyrektorowi szkoły.
10. Dyrektor wprowadza do standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły nowe brzmienie standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
11. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń:
 - 1) sposób dokumentowania ujawnionych podejrzeń lub incydentów określają zapisy poszczególnych standardów,

- 2) zasady przechowywania dokumentacji określa instrukcja kancelaryjna i jednolity rzeczowy wykaz akt, a w zakresie ochrony danych „Polityka ochrony danych”.
- 3) koordynator prowadzi indywidualne teczki spraw małoletnich w stosunku do których zostały podjęte działania wynikające z ww. standardów,
- 4) dyrektor stwarza warunki do przechowywania i zabezpieczenia ww. dokumentacji z uwzględnieniem bezpieczeństwa „szczególnych wrażliwych danych” wynikających z RODO.

Rozdział 10.

Zasady udostępniania Standardów

§ 15.

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem szkoły ogólnodostępnym dla personelu szkoły, uczniów oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej szkoły, a także jest wywieszony w widocznym miejscu na terenie szkoły.
3. Wychowawcy oraz nauczyciele przedmiotów teoretycznych mają obowiązek zapoznania uczniów ze standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i dojrzałości emocjonalnej.

Rozdział 11. Zapisy końcowe

§ 16.

1. Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, uczniów i ich opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej, jak również poinformowanie rodziców uczniów za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
3. Standardy zostały przyjęte do realizacji, po przedstawieniu przez dyrektora szkoły na zebraniu Rady Pedagogicznej w dniu 13.05.2024 r

Załącznik nr 1
do Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach

.....
(miejsowość, data)

Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony małoletnich

Ja, nr PESEL.....
oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/em się z zasadami ochrony małoletnich obowiązującymi w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

.....
(podpis)

Załącznik nr 2
do Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach

Karta zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

Lp.	Opis zdarzenia - dane wychowanka, data podjętej interwencji	Podjęte działania przez szkołę *	Skutki zdarzeń	Wykaz korespondencji międzyinstytucjonalnej (numery kancelaryjne, daty)

- 1 – zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
- 2 – wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka / rodziny
- 3 – wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”
- 4 – powiadomienie Policji
- 5 – pomoc psychologiczno - pedagogiczna w szkole w formie:
- 6 – plan wsparcia dziecka
- 7 – inny rodzaj interwencji, jaki.....

Załącznik nr 3
do Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach

Karta interwencji

<p>1. Imię i nazwisko dziecka</p> <p>2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)</p> <p>3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia</p>	Data	Działanie
<p>4. Opis działań podjętych przez pedagoga lub psychologa</p>		
<p>5. Spotkania z opiekunem dziecka</p>	Data	Opis spotkania
<p>6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, • Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, • Inny rodzaj interwencji. Jaki? 	
<p>7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji</p>	Data	Nazwa
	Data	Działanie
<p>8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli szkoła uzyskała informacje o wynikach, działania szkoły, działania rodziców</p>		

Załącznik nr 4

do Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach

Procedura "Niebieskiej Karty" - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:

1. Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.
 2. Od 28.09.2023 r. obowiązują przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
 3. Typy przemocy w rodzinie:
 - 1) przemoc fizyczna,
 - 2) przemoc emocjonalna,
 - 3) zaniedbywanie,
 - 4) wykorzystanie seksualne,
 - 5) małoletni świadkiem przemocy.
 4. Procedura „Niebieskiej Karty” nakłada na szkołę określone zadania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec ucznia przemocy domowej, jeżeli np. uczeń: ma ślady przemocy fizycznej – ślady uderzeń, oparzeń, siniaki, rany, często zdarzające się opuchlizny, złamania, zwichnięcia itd.
 5. Ma ślady przemocy psychicznej – moczenie, nadmierna potliwość, bóle, zaburzenia mowy związane z napięciem nerwowym itd., Przejawia trudności w nawiązywaniu kontaktu, ma niską samoocenę, wycofanie, lęki, depresję, płacliwość, zachowania destrukcyjne, agresję, apatię, nieufność, uzależnianie się od innych, zastraszenie, unikanie rozmów itd.
 6. Ma brudny strój, nieodpowiedni do pory roku, rozwój, wzrost i wagę nieadekwatne do wieku, nie korzysta z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby itd. Karta stanowi ważny element w walce z przemocą w rodzinie, ponieważ dokumentuje sytuacje pokrzywdzonego ucznia i stanowi dowód w postępowaniu przygotowawczym i ewentualnej sprawie karnej o znęcanie się.
 7. Rozpoznanie przemocy w rodzinie i wypełnienie „Niebieskiej Karty” to początek procesu wspierania ofiary przemocy.
 8. Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywające się na podstawie procedury „Niebieskiej karty” nie wymaga zgody ucznia dotkniętego przemocą.
 9. Wszczęcie procedury na terenie szkoły następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska karta - A” – w obecności ucznia, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie. Wszczynając procedurę, podejmuje się działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa takiemu uczniowi.
- REALIZACJA PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY”**
Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach

„Niebieskie Karty” zakłada nauczyciel, który stwierdza, że w rodzinie ucznia dochodzi do przemocy (decyzję o założeniu „Niebieskiej Karty” podejmuje po konsultacjach z koordynatorem i dyrektorem szkoły).

1. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta–A” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
2. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec niepełnoletniego ucznia, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
3. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem ucznia przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.
4. Działania z udziałem ucznia, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności pedagoga szkolnego lub psychologa.
5. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta –B”.
6. W przypadku, gdy przemoc w rodzinie dotyczy niepełnoletniego ucznia, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie (formularz „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie).
7. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.

Załącznik nr 5 do Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW

Lp. Pytania

Czy zna Pani/Pan treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach?

Czy zapoznał/a Pani/Pan uczniów swojej klasy ze „Standardami Ochrony Małoletnich” w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach w sposób przystępny i zrozumiały, adekwatny do wieku?

Czy wie Pani/Pan w jaki sposób reagować na symptomy krzywdzenia ucznia w przypadku występowania różnych form przemocy?

Czy przeprowadza Pan/Pani ze swoimi uczniami pogadanki n/t zagrożeń w związku z korzystaniem dzieci z Internetu?

Czy ma Pani/Pan uwagi związane z wprowadzonymi w Szkole „Standardami Ochrony Małoletnich”? Proszę zamieścić opis poniżej.

Czy uważa Pani/Pan, że potrafi rozeznaczyć sytuację krzywdzonego ucznia?

Czy spotkał/a się Pani/Pan z naruszeniem zasad określonych w standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?

Załącznik nr 6
do Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA UCZNIÓW

Lp. Odpowiedz na poniższe pytania:

1. Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej szkole?
2. Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy wiesz do kogo możesz się zwrócić, aby uzyskać pomoc?
3. Czy znalazł się ktoś, kto pomógł Ci i udzielił pomocy?

Czy byłeś świadkiem, gdy stosowano agresję/przemoc wobec kogoś innego? (Jeżeli tak, opisz poniżej tabeli jak zareagowałeś/zareagowałaś?)

5. Czy w Twojej klasie istnieje problem przemocy lub agresji?